

SLOVENE

Štev. 121. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Sredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Tekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 30. maja 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedej in praznikov, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemanj: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6.50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu prejemanj: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h. Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petivrstica (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtica
20 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upravniskega telefona št. 188.

Framasonske zvijače

Razmerje med Francijo in med Vatikanom je stopilo v nov štadij, odkar je francoski poslanik Nisard zapustil Rim. Pred vsem je značilno, kako se je poslovil francoski poslanik iz Rima.

Nisard je prišel h kardinalu Merry del Valu in ga vprašal glede na častniška poročila o noti, ki jo je poslal Vatikan drugim državam, ki jo smatra Francija za sebi sovražno, ali je priobčeno besedilo avtentično in ali se nahaja v njem odstavek o nunciijih. Kardinal je prosil nato poslanika, naj mu dá to vprašanje pismeno, in on mu bo dal takoj na to pismen natančen odgovor.

Nisard pa je rekel, da nima časa. Francoski zunanji minister Delcassé mora imeti odgovor v rokah pred državno-zborsko sejo še tega dne. Kardinal je pa odgovoril, da v eni uri gotovo dá pismen odgovor, če je prav nujno, tudi v pol ure, samo imeti mora v rokah določeno pismeno vprašanje, ker je stvar jako važna in delikatna.

Poslanik pa ni hotel napisati vprašanja, ampak je silil le, da bi dobil ustnen odgovor. Zvijačno je Nisard rekel kardinalu: „Iz tega obnašanja sklepam, da priobčeno besedilo ni avtentično“. Kardinal nato: „Jaz nisem rekel ničesar“. Nisard reče, da mora brzojaviti ministru, da ni dobil odgovora, kardinal pa mu odgovori, da mora brzojaviti, da bi bil dobil odgovor v eni uri, ako bi ga bil hotel pismeno formulirati.

Čez nekaj trenutkov se dvigne francoski poslanik in reče, da gre pisat ter upa, da bo dobil takoj odgovor. „To vse je le vprašanje ene ure“, odvrne kardinal. A oni, ki ni pisal, je bil — poslanik francoski Nisard. Kardinal Merry del Val je cel dan zastoj čakal, dasi mu je poslal še eno obvestilo, da mu je vedno na razpolago.

Drugo jutro šele se oglasi Nisard in naznani, da se je zgodilo, „česar se je bal“, da se je kardinalova zahteva po pismenem

vprašanju smatrala kot poizkus, ogniti se temu vprašanju, in da je dobil povelje, da mora takoj zapustiti Rim.

To so suha dejstva. A v njih je sedanjí položaj dovolj pojasnjen. Politika francoskih framonov gre namreč na to, da bi dobili kak razlog, papeštvo proglasiti za sovražnika francoske republike in da bi to izrabili v boju proti cerkvi. Zato je bil že prejšnji papež tako silno previden, kadar je govoril s Francozi, in Rampolli so dejali celo, da je frankofil. Ko je prišel Nisard h kardinalu Merry del Valu, je imel ta torej dovolj vzroka, da je bil skrajno oprezen na vsako besedo. Ustno ni hotel odgovoriti ničesar, ker je videl, da preži francoski poslanik na to, da bi vjel kako besedo, ki bi se dala izkoristiti, in to bi bil takoj brzojavil v Pariz, kjer bi jo bil Combes še isti dan izrabil v zbornici. Kaj bi pomagalo potem, če bi bil kardinal dementiral? Saj sta bila s poslanikom sama brez prič. Zato je zahteval pismeno vprašanje, da bi bil za vsak slučaj zavarovan.

In ravno tega ni hotel francoski poslanik. Obljubil je, da bo napisal vprašanje, o katerem je sam priznal v razgovoru, da je „delikatno“. Dasi je pa imel cel dan časa, ga vendar ni napisal. Danes torej Combes ne more reči drugega, nego da se je Vatikan branil francoske prevare. Z ljudmi Combesove baže se res ne more postopati nikoli dovolj previdno.

Francoski poslanik je torej zapustil Rim. A diplomatske zveze se vendar niti Combes ne upa še pretrgati. Zato pa ostane tudi vatičanski nuncij v Parizu, msgr. Lorenzelli, še na svojem mestu, dasi mu je bivanje tam dovolj težavno. Combes pa premišljuje nove zvijače, da bi dobil hrane za besnenje proti katoliški cerkvi.

Liberalno časopisje, zlasti italijansko in francosko, piše neprenehoma o „veliki napaki“, ki jo je baje naredila papeževa vlada, ko je protestirala pri katoliških državah proti

načinu, kako je prišel Loubet v Rim. A ravno to, da vidijo napako v takem ravnanju oni, ki žele pogina katoličanstvu, nam je zopet dokaz, da je bilo le prav in koristno, če papež proti francoski frivolni nasilnosti izgovori pravično besedo.

Rusko-japonska vojska.

Vodstvo japonske armade od začetka vojske sem osredotočuje vso pozornost na Port Artur. Zadnji ruski poraz pri Kinčou je del verige, s katero mora japonska armada in mornarica oblepiti Port Artur, če se ga hoče polastiti. Za Japonce je njihova zmaga pri Kinčou velike strategijske važnosti, ker je Kinčou ključ, katerega so morali dobiti Japonci v svoje roke, ako hočejo priti s pravim obleganjem Port Arturja. Iz Kinčou do Port Arturja je še 50 km daleč in predno bodo japonske čete prišle pred Port Artur, teklo bo še mnogo krvi in tisoče in tisoče japonskih in ruskih vojakov bo še pustilo življenj. Japonci so se polastili prvih glavnih vrat, skozi katere bodo korakale japonske čete proti Port Arturju in dovažali potrebni material za obleganje trdnjave. Rusi so prisiljeni se s svojimi četami umakniti v Port Artur; Japonci bodo sedaj brez velikih težav zasedli Daljni in Talienvan. Ker se Rusom ni posređilo uničiti ondotnih naprav po morskih pristaniščih, bodo Japonci brez težave lahko izkrcali velike topove, municijo in priprave, katere bodo potrebne pri obleganju Port Arturja. Železnice od Talienvana in Dalnjega bodo Japoncem zelo dobro služile za dovažanje vsega ogromnega oblegovalnega materiala. Japonci bodo sedaj prišli z odločnimi napadi na Port Artur v najkrajšem času.

Za kako taktiko se bodo Japonci pri osvobodjevanju Port Arturja odločili, ali za silovite napade ali pa za dolgotrajno obleganje, to je težko presoditi. Najbrže bodo Japonci izkušali hitro se polastiti Port Arturja. Severna in zahodna stran trdnjave ni tako nepristopna, kakor ostala trdnjava, in tudi l. 1894. so Japonci ravno na teh krajih prodrli v trdnjavo, katero so takrat branili Kitajci. Ko so Rusi dobili Port Artur, so pred vsem utrdili morskó stran trdnjave,

zanemarili so pa baje, da bi dohode pri Golobnem zalivu in na severni in zahodni strani trdnjave po vseh predpisih moderne utrdbe storili nedostopne. Zato so japonske vojne ladje iz Golobnega zaliva že opetovano obstreljevale trdnjavo s jako poveljnim uspehom. Če se odločijo Japonci za silovit naskok, bodo morali to storiti hitro, da jih ne bode zadušila ruska premoč in ne pridejo v dva ognja, ker gotovo je, da bode Rusija že enkrat imela zadostno premoč na bojišču. — Leta 1894. so se Japonci polastili Port Arturja skoraj v 24 urah; tako hitro sedaj seveda ne bode šlo, ker Rusi niso Kitajci, kar so zopet dokazali v petdnevni bitki pri Kinčou. Japoncem pred vsem koristijo v sedanjí vojski z Rusi izkušnje in poznanje bojišča, katerih so si prilastili v vojski s Kitajci.

Bitka pri Kinčou.

O podrobnostih bitke pri Kinčou so sedaj došla poročila. Japonci so v sredo zjutraj napadli glavno rusko moč pri Nankvanlinu. Rusi so se borili vztrajno in pogumno. S podkopi in jekleno žico so bili zaprti dohodi, in 30 velikih topov je neprenehoma bruhalo smrt v japonske napadajoče čete. Japonsko topničarstvo je bilo boljše kakor rusko, in temu se imajo Japonci največ zahvaliti za svoj uspeh. Bitka je bila mnogo bolj krvava in hujska, kakor ona ob Jalu. Kakor poročajo zasebna poročila, so izgubili Japonci baje 15 000 moč in Rusi le 2000 moč.

Druga poročila pa govore o večjih ruskih izgubah.

To k i o, 27. maja. (R. u.) Po petdnevem vročem boju so Japonci včeraj zvečer zasedli Kinčou in Nausau. Boj med topničarstvom se nadaljuje. Neka ruska topničarka je obstreljevala levo japonsko krilo iz Talienvanskega zaliva. Japonsko brodovje je podpiralo armado na suhem iz Kinčovskega zaliva.

To k i o, 27. maja. (Jap. ur. por.) Del naše armade na poluotoku Liaotun je včeraj napadel močno utrjene sovražne postojanke pri Kinčou. Po dolgem težkem boju so naše čete zasedle sovražnikove postojanke. Sovražnik je bil prisiljen se umakniti v smeri proti Port Arturju.

To k i o, 27. maja. Japonski poveljnik čet, ki so napadle včeraj Kinčou, poroča:

LISTEK.

General.

Spisal I. K.

Majniški avancement — tisti srečni, blaženi, težko pričakovani čas viharne veselja in še bolj pogosto čas grde zavisti, obrekovanja, jeze in preklinjanja — mu je bil prinesel krasno generalsko uniformo z vihrajočo zeleno perjanico. Povišanje veseli vsakogar, in naj si je tudi sam general; nihče se ne more ubraniti tistemu mehkužu, sladkemu čutu, ki prepaja srce in dušo onemu, ki je avansirail. In če je povrh vsemu temu imenovanje generalom še spojeno z dostojanstvom inspektorja vsega trdnjavskega topničarstva, je pač lahko umevno, da ima tak general še prav poseben ugled, moč in veljavo, ki se kažejo v najrazličnejših prilikah na vse možne načine kristalizovani. Kdo bi mu torej zameril vpričo teh dobrot in prednostij, ki jih ima kot vojaški nadzornik, da je že trinajsti dan svojega generalovanja nastopil prvo svojo inšpekcijsko pet?!

Kakor povsod, izvedelo se je tudi v

trdnjavi P., da nas v kratkem poseti novi general. Nekdo tam zgoraj je bil obvestil polkovnika, da se bliža huda ura. In začele so se najobširnejše priprave, da se odlični gost sprejme kar najdostojnejše. Vedelo se je namreč, da je silno strog tudi v skrajnih detajlih. Dva dni pred dohodom prišlo je oficijozno obvestilo, da pride nadzornik nadzorovat forte, baterije, oklopne stolpe in druge utrdbe, ki varno čuvajo nad tihim bojnim pristaniščem. V dnevnem povelju so bile razne specijalne določbe in druga taka naročila. Naključje je hotelo, da so me določili za ordonančnega podčastnika, ki naj bi spremljal generala na vseh njegovih potih po trdnjanskem ozemlju.

Vesel sem bil te novice; nič me niso zbegale razne čudovito razblinjene strahote, ki jih ima neki vsaka taka čast, kakor so trdili moji starejši tovariši. Moj stotnik me je še prav posebno poučil o dolžnostih, katere imam kot ordonančni podčastnik. Svojo nalogo je umel tako izborno, da sem na vse zadnje res mislil, kdo vó, kaka čast je to za me, če smem pete brusiti za sitnim generalom. Ponosno, kakor zmagaalec, sem stopal iz pisarne, kjer sem moral kakor vzdign po-

slušati skoro poldrugo uro stotnikove sitnosti. Pa nič ne de, pri generalu bodem le jaz in nihče drugi!

Tam iz nizkega zvonika začrnele katedralke se oglasi zvon; počasi, svečano in praznično so doneli njegovi glasovi preko mirnega morského površja ter se izgubljali tje v tisto pusto, nizko, gosto grmičje, ki raste okrog trdnjave. Bilo je ob najtistih ponoči. Zvezde so se sprehajale v mehki, topli noči po očarujočem ozračju kakor blesteči demanti. Bil je svečan mir, razlit nad sanjajočo naravo...

V polni paradi stopim z ordonančnim topničarjem na peron. Povsod smrtna tišina. Brzovlak, s katerim je imel priti „naš strogi“, je prihajal sicer šele ob četrta na eno, toda previdnost je previdnost, čeprav se čaka eno urico.

Pogledam na uro, bilo je najtist in dvajset minut, nikjer žive duše. Tam iz pisarne se je čulo enakomerno potrkavanje telegrafskega aparata, pred katerim je sedel slok, upognjen uradnik z zlatim nanosnikom. Molče je snoval izpod pisalnega stroja papirnati narezek ter ugibal, kaj govore drobne črtice pomešane z brezštevilnimi pičicami;

te svoje uganke je sproti beležil v neki zapisnik.

Na klopi pod oknom je čepel železniški čuvaj. Čepica mu je silila globoko v obraz in iz pokimavanja se je sodilo, da se ga loteva spanec. Poleg njega pa je brlela rdeča luč kakor mlaka krvi.

Z bližnjih trdnjav so se tuintam oglašali dolgi, votlo zategnjeni običajni klici straž. Zamolklo je donel tisti rezki, pretresljivi klic: „Halt wer da? ... Patrouille vorbeil!“ iz grl trudnih in zaspanih vojakov, ki so počasnega koraka štelí dno ve svoje tuge in bolesti.

Od mesta sem so se začuli razni glasovi, vmes pa rožljanje „teh bridkih sabel“. Bližal se je častniški zbor, da polnostevilno pozdravi novega nadzornika. Sicer je manjkalo še dobre pol ure, ali tudi častniki so bili najbrže mojega mnjenja, da je previdnost le previdnost.

Počasi je oživeló na kolodvoru. Luči, prej nazaj privite, so začele goreti svetlejšje. Čuvaj se je predramil ter odkrival pregledavati premene, ki so v raznih lučih zijale v bližnje morje. Sum, ki so ga povzročali častniki, je dvignil slokega, kratkovidnega

Zapazili smo 21. t. m., da ima sovražnik na Naušauskih gričih južno od Kinčova štiri 15 cm., deset 9 do 15 cm. topov, dva 12 cm. brzostrelna topa in deset trdnjav. Vzhodno je bilo zavarovano s podkopi in žicami. Naše čete so bile razvrščene za napad 22. t. mes. Prihodnji dan so dognale naše poizvedovalne čete, da ima desno sovražnikovo krilo približno osem težkih topov proti morju. Iz delov krogelj smo razvideli, da ima sovražnik 20 cm., kratke 15 cm. in brzostrelne topove. Male oddelke pešev in topničarjev smo zapazili v Kinčovu. Zjutraj 25. smo napadli Kinčou in smo zapletli tudi sovražnikovo topničarstvo v boj. Ob mraku 26. zvečer smo pričeli z obstreljevanjem, katero smo nadaljevali pet ur. Tudi tri japonske bojne ladje so iz Kinčovskega zaliva obstreljevale ruske postojanke; neka ruska topničarka je iz Talienvana obstreljevala naše krilo. Končno smo naskočili Kinčou in ga vzeli ob pol 6. uri; po težkem boju smo zasedli tudi Naušau. Sedaj zasledujemo sovražnika.

Bitka pri Kinčovu

Berolin, 28. maja. (Reut. ur.) »Tage blatt« ima iz Tokia sledeče poročilo: Japonskim četam na Kvantunškem poluotoku po veljuje general Nogi, njegove čete so dobile ime: 3 japonska armada, medtem ko tvorijo 6., 7. in 9. divizija četrto armado. Tukaj prevladuje mnenje, da je general Nogi postavil četrti ruski strelni diviziji pot v Port Artur; ostale njegove čete so pa zasedle višine med Port Arturjem in Kinčovom.

Petrograd, 28. maja. Po kitajskih poročilih so Japonci v boju pri Kinčovu popolnoma izgubili pet bataljonov. Pri boju za višine pri Nautzaru so imeli Japonci le lahke poljske topove proti težkim ruskim na razpolago. Rusi so bili razpostavljeni po desetih trdnjavah. Ob 3. popoldne so na padli Japonci ruske utrdbe z bajoneti, a vrsto za vrsto so podirale ruske krogelje. Čez kupe nagromaderih mrljev so dobajale vedno nove japonske čete. Ob 7. uri zvečer so šele Japonci udrl v ruske postojanke. Rusi so se pomaknili na Nankuanlin, kjer imajo že drugo utrjeno postojanko. Kolodvora v Tafahtainu in v Kinčovu so Rusi razstrelili.

Tokio, 28. maja. Rusi so zapustili Nankuanlin in so bili prisiljeni se umakniti tudi iz Sanfilipa. Japonci so zaplenili 50 ruskih topov. V boju pri Kinčovu so Rusi imeli 400 mrtvih in 3000 ranjenih.

Tokio, 28. maja. Japonski general poroča, da je japonski oddelek pešev, topničarjev in pionirjev 27. t. m. zasedel Nankuanlin. Rusi so se umaknili v smeri proti Port Arturu in zažgali kolodvor Sanfilip. Japonci so zaplenili 26. t. m. 50 ruskih topov in veliko bojnega materiala. Rusi so na mestu pustili 400 mrtvih; naše izgube cenimo na 3000 z ubitimi in ranjenimi vojaki.

London, 28. maja. »Daily Telegraph« poroča: Pri Kinčovu so imeli Rusi veliko večje izgube, kakor Japonci, ker imajo Japonci veliko ruskih ujetnikov. Rusi so sedaj popolnoma navezani na Port Artur in njegovo bližnjo okolico.

London, 28. maja. Iz Tokia poročajo: Včeraj in danes pokopujemo mrlje, a še vedno je veliko kupov padlih vojakov na južnih in zahodnih kinčovskih gričih. Veliko težavo povzročajo ranjenci, katerih je več tisoč, tako Rusov kakor tudi Japoncev.

London, 28. maja. Japonske čete so včeraj zasedle zemeljsko ožino med Kinčovom in Talienvanom. Japonski napad z bajoneti na ruske postojanke je bil izborni izveden. Akoravno je grozno streljanje iz to-

por in iz pušk povzročilo, da so padali Japonci vrsta za vrsto, so japonski vojaki neustrašeno korakali čez trupla svojih padlih tovarišev naprej. Grozno število padlih je zato tako veliko, ker niso ne Japonci in tudi ne Rusi zahtevali in dajali pardona. Postojanke, katere so Japonci vzeli Rusom, tvorijo ključ od Port Arturja. Sedem km. južno od Daljnega so Japonci brez boja zavzeli važne postojanke.

Tokio, 27. maja. Rusi so imeli okolu svojih utrjenih postojank pri Naušani mnogo zakritih rovov in so se stanovitno branili. Kljub temu so Japonci z naskokom po več poizkusih zavzeli ruske postojanke in prisilili Ruse, da so se umaknili v smeri proti Nankuanlinu. Boj je tu trajal 16 ur.

Admiral Togo brzojavlja, da je poveljnik iz štirih topničark in več torpedovk obstoječega brodoma po brezžičnem brzojavu naznanil, da je njegovo brodomje dospelo v kinčovski zaliv in je 26. t. m. v zvezi z armado obstreljevalo Naušan in moštvo ga je zasedlo. Sovražnikova posadka se je umaknila. Kapitan Chokan in 9 moč je padlo. — Škoda na ladjah je neznatna.

Tokio, 29. maja opoldne. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča: Tu se sodi, da je pri boju za Naušanske griče pri Kinčovu padlo 3500 Japoncev. Glede števila topov, ki so jih uplenili Japonci, se zdaj trdi, da jih ni bilo nad 20.

Zmagoslavje v Tokiu.

London, 28. maja. Kljub velikanskim izgubam so v Tokiu slovesno proslavljali japonsko zmago pri Kinčovu. Pred cesarjevo palačo se bili slavnostni sprevodi in je prebivalstvo nad vse navdušeno. Zaplenjene ruske topove bodo Japonci popravili in jih porabili proti Rusom.

Port Artur.

London, 28. maja. Iz Tokija poročajo, da nameravajo Japonci v prvih dneh junija zavzeti Port Artur. Tudi Rusi v nevtralnih obrežnih mestih so mnenja, da se Port Artur ne bode mogel več dolgo ustavljati Japoncem. Admiral Togo je oznanil obležno stanje za vse obrežje Liaotunškega poluotoka. Tretja japonska armada je svoje glavne moči izkrcala pri Takušanu. Prednje straže so že zasedle 26. t. m. Siyuen.

Berolin, 28. maja. Japonci so z 8 oklopnici pričeli obstreljevati Port Artur. Streljanje je povzročilo mnogo škode na utrdbah in v mestu.

Berolin, Iz Petrograda poročajo, da prične Kuropatkin z ofenzivo, da bode 2. in 3. japonsko armado napadel za hrbtom. Generala Tellerja je s 50.000 moč močno armado poslal na Liaotunški polotok. Zadnje dni so došle nove čete in osobito potrebni topovi. General Stösel je naznanil Kuropatkinu, da upa izdržati Port Artur toliko časa, da ga osvobodi Kuropatkin. Streliva in hrane v trdnjavi ne manjka, tudi duh med vojaki je najboljši in ugod v pristanišče je prost.

Obleganje Port Arturja.

Tokio, 27. maja. Admiral Togo je popolnoma zasedel južni del poluotoka Liaotunškega. Japonci so pregnali Ruse iz njihovih postojank zahodno od Talienvana. Tukaj prevladuje mnenje, da Rusi ne bodo mogli resno braniti trdnjav na severu od Port Arturja.

Rusi v Mandžuriji.

Kolin, 27. maja. Kakor poroča dopisnik »Kölnische Zeitung« iz Petrograda, smatrajo v Liaojanu kot neresnično vest, da bi bila med ruskimi prednjimi četami razširjena vročnica (tifus). — V Liaojan doha-

intam curlja na tla vroča voda mešana z oljem in drugo mežo ter se izgublja v pesku...

Vrata prvega razreda se naglo odpro, in general brzenoga izstopi v spremstvu svojega adjutanta.

Mož je bil visoke, bolj šibke rasti, kratko ostrizene, nekoliko osivele brade, črnih, živih očij in nenavadno živahnih kretenj. Z mladeniško gibčnostjo je stopal od prvega do zadnjega — vojak od vrha do tal — ter poslušal tiste vsakdanje, enolične, dolge, obzabljene vojaške formule, ki so vse prikrojene po enem kopitu, ki pa so še vedno v navadi, kadar se nižji predstavlja svojemu višjemu. Ves pozdrav je imel strogo vojaški značaj. Mož ni odjenjal niti za las od vojaških predpisov, dasiravno se čisto dogaja v takih momentih, da se pogovore bolj »po domače«.

Ko mu je topničar na moji levici zgovorno in brez vseh napak in nesreč »ponižno naznanil«, da je odslej njegov ordonančni topničar, je nekoliko pokimal, obrnil se k častniškemu zboru ter dejal z vojaškim, rezkim, zapovedujočim glasom: »Gospoda moja, hvala lepa za pozornost! Na svidenje jutri!«

(Konec prih.)

jajo vedno nove čete. Vse vasi in taborišča mrgole vojakov. General Kuropatkin je skozi mestno obzidje dal prebiti sedem korakov široka vrata, da pospeši prehod skozi mesto vojaškim četam.

Boji v fenvančenski okolici.

Fuzan, 26. maja. (Reuter. urad.) Kozaki patrolirajo vedno v fenvančenski okolici. Med Japonci in kozaki je bilo več bojov, v katerih so bili poraženi kozaki. V bližini Taicuceja, 17 milj severovzhodno od Fenvančena, sta en japonski eskadron in ena japonska stotinja odbila 1000 moč brojev oddelek ruskih kozakov. Japonci v tej praski niso imeli izgub, Rusi so pa baje izgubili 5 moč mrtvih in 18 ranjenih.

Burbonski princ ranjen.

Petrograd, 27. maja. Ruski poročnik, sin španskega pretendenta Don Carlosa, princ Jaime burbonski, je pred Liaojanom padel s konja in je močno pretresen in ranjen na levem licu.

Korejski poslanik zopet v Petrogradu.

Petrograd, 29. maja. (Kor. urad.) Tukajšnji korejski poslanik se je vrnil sem s svojega potovanja v Berlin in Hamburg.

Strašno razstreljivo.

Washington, 28. maja (Kor. ur.) Uradna poročila z Japonskega naglašajo strahovite učinke japonskega smodnika, katerega sestava je skrivnost. Eksplozija krogelj, ki so nabasane s tem smodnikom, je tako silna, da so ameriški strokovnjaki vsi začudeni nad učinkom. Najtežje krogelje, ki prebijajo oklope, se pri eksploziji razpočijo v neštivilne ostre kose, ki se razlete s tako silo, da vse uničijo, kar zadenejo.

Koliko sta močni ruska in japonska armada na bojišču.

Kakor sodi »Militärwochenblatt« imajo Rusi na bojišču 154.580 moč in 386 topov. Na potu na bojišče je v Sibiriji 35.700 moč in 64 topov. — V Evropi je mobiliziranih 57.900 moč in 188 topov. Ko dospo vse to moštvo na bojišče, bodo Rusi razpolagali z 248.450 močmi in 638 topovi. Japonsko moč sodi list na 226.500 moč in 780 topov. Ako so te številke istinite, so moči precej enake. Z ozirom na to, da imajo Japonci boljše topove kakor Rusi, bode pa stališče Rusov tudi v prihodnje jako težavno.

Kitajska.

Pekin, 28. maja. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Cesarski dekret ukazuje, da se ustanovi kitajska družba »Rdečega križa«, ki se bo pridružila mednarodni zvezi. Cesarska blagajna je darovala za družbo 100.000 taelov.

Ruski vjetniki.

Petrograd, 29. maja. Kakor poroča »Rus. invalid« so v japonskem vjetništvu sledeči častniki: Od 11. vzhodnosibirskega strelskega polka poročnik Rojevski, štabni kapitan Lavrov, Maksimov in Ravov ter poročnik Sorokin in Ždanov; od 12. strelskega polka poročnik Urejadov, stotnik Jajačkovski, poročnik Krause, Popov, Lazarev in Rope; od 3. baterije vzhodnosibirske topničarske brigade poročnik Plazovski in Kostenko in končno od 2. baterije 6. vzhodnosibirske topničarske brigade poročnik Stegolkov.

Izgube japonske mornarice

Berolin, 28. maja. Iz Petrograda poročajo, da je imela japonska mornarica v zadnjem času zelo velike izgube. Razun pogreznjenih oklopnih so za boj nesposobne tri torpedovke, oklopnica »Fudži« in oklopna križarica »Adzumi«.

Neutrality Kitajske.

Pariz, 28. maja. Iz Pekina prinaša »Matin« sledečo brzojavko: Bojna stranka se na vso moč prizadeva, da bi Kitajska v vojski ne ostala nevtralna. — Štiri cenzorji so cesarju predložili v tem smislu poročilo, a vlada v tem trenutku še ne mara prekršiti nevtalitet. Iz razvoja vojske v Mandžuriji bode Kitajska uravnala svoje nadaljnje postopanje.

Berolin, 28. maja. V Inkavskem pristanišču je devet ptujih vojnih ladij in dve še pričakujejo.

Razna poročila.

Japonci poročajo še uradno o boju pri Kinčovu, da so bile ruske utrdbe stalne. Napad so pričeli Japonci zjutraj ob 2. uri 35 minut. Rusi so imeli 50 velikih topov raznega kalibra in dve stotaji brzostrelnega topničarstva. Ruski pešci so izkopali v treh črtah prekope in so se vztrajno branili. Naši topovi so prisilili rusko topničarstvo, da je umaknilo ob 11. dopoldne. Brzostrelno rusko topničarstvo se je umaknilo proti Nankuanlinu. Japonsko topničarstvo je osredotočilo streljanje na ruske prekope. Japonski pešci so se približali sovražniku 400 do 500 metrov. Neglede na žične ograje, podkope, jarke in sovražnikovo streljanje so prodirali proti sovražniku do 200 m. Veliko japonskih navalov je bilo brezuspešnih. Japonsko topničarstvo je pripravilo splošen

napad, ki se je izvršil zvečer. Rusi so se umaknili.

Obstrukcija v češkem deželnem zboru.

»Deutsche Kor.« poroča, da bodo nemški poslanci v češkem deželnem zboru preprečili razpravo o obstrukciji toliko časa, da prenehajo Čehi v državnem zboru o obstrukciji.

Ogrska delegacija.

V soboto je imela ogrska delegacija svojo prvo plenarno sejo, kateri je predsedoval pl. Szell. O proračunu za zunanje ministrstvo je poročal dr. Falk, ki je navedel v svojem poročilu, da se na političnem polju od zadnjega zasedanja ni ničesar spremenilo. Mnenje poročevalčevega je, da je naša zunanja politika prava in zato predlaga, da naša delegacija izjavi voditelju zunanje politike zaupanje in priznanje. Delegat Lovasszy je mnenja, da trozveza povzroča velike izdatke za vojsko. Po mnenju govornikovem je bila okupacija Bosne prvi korak, da bi avstrijska monarhija zasedla tudi Makedonijo. Govornik je proti nadaljni ekspanzivni politiki na Balkanu in graja Goluchowskega, ki je ostro govoril napram Turčiji. Govorniku ni všeč, ker je med diplomati tako malo Ogrov, kateri imajo v diplomatskem koru nad vse težko stališče. — Delegat Okolizsani graja Goluchowskega zaradi njegovih izjavanj proti Turčiji. Želi, da bi ogrska delegacija izjavila svoje simpatije Turčiji. Govornik opozarja na vpliv, katerega si je prisvojila Italija na Balkanu. Balkanski narodi smatrajo avstro-ogrsko državo za svojo zatiralno in simpatizirajo z Italijo. Delegat Pap želi, da naj bi laška vlada skrbela za to, da bode tudi italijansko ljudstvo prijazno zvezi med Italijo in Avstrijo. Govorila sta nadalje Rakovszky in Tisza, ki je zagovarjal mnenje, da mora ostati Avstro-Ogrska velelast in v trozvezi. Odgovarjal je nadalje tudi na napade glede avstrijske politike na Balkanu, kjer postopata Rusija in Avstrija skupno. — Nekateri podcenjujejo vled sedanje vojske moč Rusije kot velesile, a ti se jako motijo, če menijo, da bode sedanja vojska sploh kaj vplivala na Rusijo kot velevlast. Po pojasnilu sekcijskega šefa Müllerja je bil proračun zunanjega ministrstva splošno in podrobno sprejet. Prihodnja seja ogrske delegacije bode 4. junija. Na dnevnem redu je poročilo finančnega in vojnega odseka.

Slavnost na Semeringu.

Na Semeringu so se pričele slavnosti povodom praznovanja petdesetletnice, kar je bila zgrajena železnica čez Semering. V dveh vlakih so se pripeljali slavnostni gostje, med njimi pokrovitelji slavnosti nadvojvoda Rainer, dr. pl. Körber, dr. vitez Wittek, baron Beck, grof Kielmansegg in grof Clary, predsednik južne železnice Chlumecky, župan Lueger in drugi. Vseh gostov je bilo 600. Po sv. maši je bilo odkritje spominske plošče na spomeniku inženirja Ghega. Slavnostni govor o Ghegi, ki je vodil zgradbo železnice čez Semering, je imel stavljeni svetnik Koch, ki je pozdravil navzočega nadvojvodo Rainerja, ki se je od početka zanimal za železnico čez Semering. V svojem odgovoru je nadvojvoda poudarjal važnost te železnice za državo, ker je ta železnica odprla pot do morja in zato postala velike važnosti za trgovino in industrijo. Predsednik Chlumecky je v ime južne železnice izrekel zahvalo društvu inženirjev in arhitektov za spominsko ploščo, namenjeno spominu ženičnega Ghega. Glavni del slavnosti je bil s tem končan. — Vsa slavnost bode trajala ves dan.

Razpor med Francijo in Vatikanom.

V petek je bila napovedana razprava v francoski zbornici. Vnani minister Delcassé je omenil obisk italijanskega kralja v Parizu in vrnitev obiska po Loubetu v Rimu. Nato prečita protestno noto rimske stolice. Vlada je odpoklicala francoskega poslanika pri Vatikanu, ker je zahteval kardinal Merry del Val, da naj francoski poslani svoja vprašanja o protestu, katerega je odposlala apost. stolica drugim državam, stavi pisмено. Grousseau pravi, da vlada ni dokazala s tem, da je pravično postopala. Delcassé odvrne, da je bila vlada opravičena zahtevati takoj ustno pojasnilo. Na nadaljnjo Grousseauovo vprašanje odgovarja Delcassé, da ga je pred Loubetovim obiskom v Rim opozoril papežev nuncij na nezastarele pravice Vatikana. Briand je mnenja, da bode poslanik pri Vatikanu stalno odpoklican in da se izvede ločitev cerkve in države. Ministrski predsednik Combes je seveda smatral za žalitev ljudovlade, ker brani papež svoje pravice kot vladar, in vsled te žalitve, je rekel Combes, je bil odpoklican francoski poslanik. Vlada ne trpi več, da bi se papeštvo umeševalo v mednarodne francoske zveze.

Ker predpisuje konkordat, da mora imeti Francoska svojega opravnika v Rimu, zato ni vlada takoj zavrnila poslaništva pri Vatikanu. Combes je govoril nato proti temu, da bi se konkordat takoj odpovedal, ker je za to

treba priprav. Kadar bo komisija izvršila svoje delo, bode predložila svoj načrt zbornici. Od zbornice je odvisno, če hoče to izvršiti že do januarja 1905. — Poslanik kneževine Monaco pri Vatikanu je priobčil v »Tribuni« pismo, v katerem odločno poudarja, da ni monaški knez izročil Jau ču protestna note, in še pristavlja, da bi bilo tako ravnanje slično izdajstvu.

Vojna dolžnost na Angleškem.

Veliko razburjenje povzroča sklep komisije za angleško milico in prostovoljce, katere je pripravila splošno vojno dolžnost za eno leto od 20. do 21. leta in pozneje za kratek čas. Vsi od tega vlada veliko razburjenje, ker ni nihče pričakoval takega sklepa.

Vstaja Hererov.

Kakor sodijo merodajni berlinski krogi, bode preteklo leto, predao bode upor v nemški južnozahodni Afriki zadušon ter postanejo zopet normalne razmere, bode trajalo eno leto in pol.

Z Balkana.

Sultan zato tako želi obisk bolgarskega kneza, ker je vznemirjen zaradi Goluchovkega govora in zaradi velikih zahtev avstrijske vojaške uprave. Sultan želi zveze z Belgarijo, da bi ga ne iznenadili kakšni dogodki. — »Večerna pošta« v Sofiji prinaša sliko o vtisih Petra Daskalova v Makedoniji. Turško-bolgarska pogodba je na bolgarsko prebivalstvo v Makedoniji nad vse ugodno vplivala. Vstaje se dva ali tri mesece ni bati. Reforme bodo najbrže zaspale, ker manjka Turčiji denarja. Novih hiš s turško pomočjo ne morejo postaviti. Onim, ki so brez strehe, pridružilo se bode tudi prebivalstvo, katero strada, in nove nemire bode povzročila nezadovoljnost.

Belgrajska polvadna »Samouprava« izjavlja, da so bili nekateri v strahu, češ, Avstrija bode porabila zadregu Rusije in razširila svoj vpliv po Balkanu; toda Avstrija dela v prilog reformam popolnoma po načelih avstrijske ruskega dogovora in nima nikakih agresivnih namenov.

Kronanje kralja bode, kakor je končno določeno, dne 29. 30. in 31. avgusta v Belgradu.

Kakor poročajo bolgarski vladni krogi, se je 6000 beguncov vrnilo na Turško. Bolgarska vlada je z uspehom zadovoljna, ker kažejo turške oblasti pri sprejemu beguncov na meji dobro voljo.

Sveta sinoda poziva duhovnike, kateri so iz raznih vzrokov zapustili svoje postojanke v Makedoniji, da naj se takoj po vrnejo.

Štajerske novice.

š Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Žalcu bode dne 2. junija t. l. na Telovo na vrtu gostilne gospe Hausenhühler. Začetek ob 4. uri popoldne. Spored: 1. Pozdrav, 2. poročilo tajnika in blagajnika, 3. slavnostni govor o namenu družbe sv. Cirila in Metoda, 4. pobiranje letnine in vpisovanje novih udov, 5. volitev novega odbora, 6. slučajnosti in 7. prosta zabava. Z ozirom na veliki pomen družbe sv. Cirila in Metoda pričakujemo, da se rodoljubi in prijatelji naše slovenske mladine v Savinjski dolini v mnogem številu udeležijo tega zborovanja in darujejo na oltar domoljublja ter tako pomagajo reševati našo mladino.

š Pogreb zlatomašnika Zabukovška. Dne 27. t. m. je k večnemu počitku spremljalo 20 duhovskih bratov š. g. bisernega mašnika in upok. župnika Gašparja Zabukovška, ki je celih 46 let kot drugi župnik pastiral na l. 1847. ustanovljeni župniji sv. Petra v Zšah. Bil je starost duhovnikov lanant. škofije ter je lanskega leta praznoval biserno sv. mašo. Sprevod sta vodila šk. gg. kanonik bisteršči Anton Hajšek in Fr. Hrastelj, duhovni svetovalec in dekan v Konjicah ob asistenci 18 duhovnikov in velikega števila vernega ljudstva. Naj v miru počiva zlata duša, ki je skozi toliko let žalost in veselje delila s svojimi ovčicami!

š Marijina družba na Vranskem. Mladencev in deklet Marijine družbe najsrčnejša želja je že davno bila, da bi se radi v jubilejnem letu preglešanja brezmadežnega spočetja Device Marije pod lastno zastavo zbirali. V ta namen so marljivo denar donášali. In ta želja se jim bode spolnila na sv. Rešnjega Telesa dan, 2. junija, ker takrat bode ti zastavi slovesno blagoslovljeni. Banderi je res umetniško in primeroma cenio izdelala tukajšnja rojakinja gospica Rozalija Novak, ki je letos dovršila višjo obrtno šolo na Dunaju. Mladeniška zastava je ru deče barve iz svile in nosi podobi presv. Srca Jezusovega in sv. Alojzija, dekliška pa bela iz enake svile in s podobama brezmadežnega spočetja prebistne Device in sv. Neže. Na zastavi smete mladenci in dekleta zares ponosni biti, ker bode ti kras za vso prenov.

ljeno cerkev vransko. Ob tej priliki se izreka srčna hvala tudi vsem tistim cenjenim gospicam in gospodom, ki so z velikodušnimi darovi, prispevali k temu zastavama! Bog Vam plati!

š Bik umoril človeka. Minolo so bote je Jakob Ožek, posestnik iz Marije Gradce pri Laškem trgu, od okrajnega zastopa v Celji, kupil plemenskega bika. Čeprav so Ožeka prijatelji in znanci opozarjali, naj nikar sam ne žene bika domov, se ni dal pregovoriti, nego ga je celo brez preveze na glavi peljal. Pri Grenadirju izven Celja pa se mu je bik nenkrat splašil in zbežal na mali klanec nad okrajno cesto. Ožek je šel od druge strani na klanec, hoteč lika nenadoma prijeti. V zadnjem trenutku pa ga je opazila divja žival in se z vso silo vanj zagnala tako, da je vrgla Ožeka s klanca na cesto in sama padla za njim. Ožek je padel s tako silo na glavo, da je bil pri priči mrtev, bik pa si je odtomil le eden rog. Vseled bolečin je žival še bolj podivjala in dirjala besna nazaj proti Celji. K sreči ni pri tem diru bil nihče poškodovan. Zanderji, mimo kojih stanovanja je bik tekkel, so precej zapazili nevaren položaj in takoj sta dva moža (postajevodja Križanec in Rizmal) šla za bikom, kojega sta dohitela v Novi ulici. Ker je bilo v bližini vse polno ljudi, nista mogla streljati, zato sta se, bajonete pred seboj držeč, previdno bližala kiku. Ko sta bila že v neposredni bližini, bi bil kmalu bik se zaletel v orožnika Kržanca, toda Rizmal je nevarnost koj opazil in je z vso silo zabodel bika v gobec, na kar je le ta postal krotek in se dal mirno odvesti v klančico, kjer so ga potem ubili. Ožek zapuša ženo in troje nepreskrbljenih otrok.

Idrijske novice.

i Ljudska hranilnica in posojilnica v Idriji, ki ima svoje prostore v najetem postopju krščanskega gospodarskega društva, je v preteklem letu 1903 zopet lepo napredovala. Članov je pristopilo 31, posojila so znašala 46 042 64 K, naložena denarja je imela koncem leta 59.678 93 kron. Čistega dobička ima hranilnica 332 60 kron vključno temu, da obrestuje vloge po 4 en četrte % in daje posojila po tri četrte % Rezernega zaklada ima sedaj 376 14 K, ko je pristovala šele poldrugo leto. Tudi letos gremo lepo naprej.

i Umrl je tesar Baž Felc, čvrst krščanski mož. Naj počiva v miru!

i Zdaniti se utegne v naši občini, ako dana znamenja prijenljivosti do pristašev naše stranke niso le znamenja — zadrege. Kakor je čuti, bi sedaj liberalci vendarle bili pripravljeni izpopolniti računski odsek ter voliti v odsek tudi zastopnika naše stranke. Ne vemo sicer, kakšnega mnenja so naši odborniki, pravično pa bi bilo, da liberalna večina v vsak odsek voli vsaj enega naših mož. Ako volijo samo v računski odsek katkega katoliško narodnega odbornika, utegne se zgoditi kakor pred leti. Takrat pregledovalci niso podpisali po svojem prepričanju pomanjkljivih računov. Vstali so pa liberalni zastopniki in — potrdili račune. Protest pregledovalcev ni imel uspeha. Sedaj utegnejo celo poročilo izročiti katoliško narodnemu zastopniku, potrdili bodo pa, kar bodo sami hoteli, ker so v večini. Boljše torej nič, nego hoditi za liberalce samo po kstanje v žrjavico. Zastopstvo torej v mestnem zastopu in v vsakem odseku, zastopnike pa naj določijo katoliško narodni odborniki sami iz svoje srede. Preziranje bodi konec! V prid občine bo vsak rad sedeloval po svojih močeh.

Jeseniske novice.

i Komedijantje in hujskači. Eden izmed tistih, ki ustanavljajo »Slov. delavsko izobraževalno društvo« na Savi, je dal v »Slov. Narod« v 146 vrstah natisniti svojo izobražbo. »Komedijantje in hujskači« je naslov njegovega elaborata. Seveda to so klerikalci sploh, imenoma pa dr. Susteršič in dr. Krek. Zakaj? Ker so potegujeta za ljudske pravice.

Ta izbrazenec piše: »Kar je v tovarni delavk, ki imajo otroke, so večinoma — Marijine device. Res, da precej nezakonskih otrok teh Marijinih devic trohni na jeseniškem pokopališču in obžalovati je, da te Marijine device tako nemoralno živé.«

Delavk v tovarni je nad sto, v Marijini družbi jih je pa le deset, o povejte, o kateri se more kaj takega govoriti? Nezakonske matere sploh ne morejo biti sprejete v Marijino družbo. Najprej lažljivo očitati nemoralno življenje, potem pa »obžalovati« tako nemoralno življenje, kaj je to? Hudo bija in komedija.

Trditve, da je bilo govorjenje dr. Krekovo o veliki umrljivosti vlad tovarniškega dela skrajno hujskanje, naj ovržejo podatki iz mrliške knjige jeseniške.

Popolnega dokaza o veliki umrljivosti samo iz jeseniške mrliške knjige pa ni mo-

goče podati, ker veliko delavcev je pokopanih na belanskem pokopališču in v Ljubljani, kjer so umrli v bolnišnici, n. pr. letos dva mlada delavca, družinska očeta, za je tiko; mnogi, ki so si bolezen nakopali v tovarni, so pa šli umreti v svoj domači kraj. A že, če pogledamo v jeseniško mrliško knjigo, moramo reči, da tovarniško delo mnogim hipoma vzame mlado življenje in mnoge tako oslabi, da res njih otroci nimajo prave življenjske moči v sebi ter v malo letih shirajo in umrjejo.

Ponesrečili so se smrtno:

1) Dne 23. februarja 1890 se je Franc Cegnar, zidar, 30 let star, pri zidanju nove tovarne zadušil z ogljikovo kislino.

2) Dne 10. februarja 1893 je 32 let stari Franc Kralj iz Zpuž, oženjeni delavec, valed ponesrečenja v tovarni umrl.

3) Dne 31. julija 1893 je umrl 27 let stari Karol Klančnik; razbilo mu je črepinjo in ga zmedkalo v tovarni.

4) Jakob Novak, 43 let star, se je pri peči v tovarni zadušil z ogljikovo kislino 6. dec. 1893.

5) Dne 2. maja 1894 je umrl oženjeni 29 let stari Tomaž Rode. Tekoče razbeljeno železo pri Martinovi peči ga je opeklo.

6) Dne 25. septembra 1894 je umrl 18 let stari Jožej Žen. Ponesrečil se je v tovarni.

7) Dne 7. junija 1895 je nagloma v tovarni umrl Jakob Žvan, star 36 let.

8) Dne 26. junija 1895 je umrl v tovarni Matevž Odar, 34 let star, valed poškodb na glavi.

9) Dne 9. junija 1900 je umrl 41 let stari Janez Zmrzlekar valed težkega telesnega poškodovanja v tovarni.

Tovarniška bolnišnica je v belski župniji, kateri so tam umrli valed poškodb, po kopani so na Koroški Beli.

O umrljivosti otrok naj govori statističen izkaz iz dveh desetletij.

Od l. 1881. do 1890. je bila sicer tukaj tovarna, a s knapi vred je bilo le okoli 300 delavcev. Novo tovarno so zidali leta 1889. in 1890. ter jo polagoma razširili in prav moderno uredili. Ko so opustili delo v Bohinju in Radovni, preselili so se ti delavci na Savo. Od l. 1898, ko se je tovarna razširila do sedanje velikosti, je približno kakih 1300 delavcev na Savi.

Primerjajmo sedaj umrljivost otrok do 7. leta v desetletju od 1881 do 1890 in od 1891 do 1900.

Leta	je umrlo vseh	od teh otrok pod 7. let.	ali odstot.
1881	25	10	40
1882	43	15	35
1883	39	18	46
1884	32	10	31
1885	55	26	47 1/2
1886	46	14	30 1/2
1887	28	15	54
1888	37	21	57
1889	39	14	36
1890	56	29	52.

Od 1891 do 1900:

Leta	je umrlo vseh	od teh otrok pod 7. let.	ali odstot.
1891	38	18	48
1892	75	38	50 1/2
1893	68	35	51 1/2
1894	55	23	41 1/2
1895	72	43	60
1896	63	36	57
1897	77	51	66 1/2
1898	61	34	56
1899	111	69	61 1/2
1900	91	67	74

Prave umrljivosti ta izkaz zato ne pokaže, ker se delavci vedno selijo; mnogi tu rojeni umrjejo drugod in pa, ker bi se moralo jemati v poštev tudi število rojenih ter okolščina, da so oženjeni delavci večinoma mladi, torej mora naravno biti med otroci večja umrljivost nego med odraslimi, vendar to nam pa pokažeta ta dva izkaza, da med otroci umrljivost raste, odkar je modernje urejena tovarna in manj nedeljskega počitka.

V prvem desetletju je le trikrat število umrlih otrok pod 7. letom naraslo čez 50 %, največ 57 % leta 1888., a umrljivost je bila toliko valed ošpice.

V drugem desetletju je pa samo dvakrat pod 50 %, sicer pa vedno več, trikrat nad 60 %, leta 1900 celo 74 %, ko ni bilo nobene otroške epidemične bolezni.

Primorske novice.

p Goriške občinske volitve se vrše v kratkem. Volilna borba se vrši pod tremi gesli: »Liberalci, independenti populari«. Katoliški Italijani so v »neodvisnem« taboru. V svoji kandidatni listi imajo enega kandidata skupno z liberalci, dva pa z ljudsko stranko.

p Nadvojvoda Rainer, najvišji vojaški poveljnik, pride v Gorico dne 2. junija.

p Da bi se usmrtil, je prišel iz Trsta v Gorico kamnosek Evgen F. To so brzo javno naznanili iz Trsta goriški policiji. Ta ga je šla iskat in ga je našla v gostilni zjutraj, ko je še spal. Tu so mu vzeli revolver in ga povabili na policijski urad, naj

dá nekaj pojasnil. Priznal je, da se je hotel umoriti in rekel, da je zaman ves trud policije. »Če hočem, se vsemeno lahko kondam danes ali jutri«, je rekel. Pravi, da ima nezdravljivo bolezen.

Shod slov. visokošolcev.

Praga, 28. maja.

Vez, ki naj bi vezala vse slovansko dijaštvo, se je utrdila iznova, utrdila mnogo bolj, kakor pa je obstajala sedaj. Vsedijaška slavnost je vir novega življenja, ki bo začelo kliti med slov. dijaštvom. Tega so si svesti vsi slov. dijak, in Čehi so storili vse, da se slavnost vrši kar najimpozantneje. Povsod, kamor pogledaš, so napisali »vseštudentska slavnost«, celo tramvajski vozovi jih imajo. Prijaznost in prisrčnost, s katero je nas sprejela Praga, je dokaz, da se tu ne gre le za same fraze, ampak za resna aktualna vprašanja. Čehi so storili vse, da nam omilijo bivanje v Pragi; pokazali so češki akademiki nam, kaj morejo. Zato je shod za slovanske univerze zvezan z dijaško razstavo.

Ze v četrtek popoldne je došlo mnogo slov. dijaštva, večina jih je pa prišla v petek. Zjutraj so se pripeljali z Dunaja Slovenci, Hrvatje, Srbi in Čehi, popoldne pa Hrvatje iz Gradca. Italijani so izjavili, da se ne udeležijo, ker se je osrednji odbor postavil na stališče Slovencev, ki zahtevajo tudi slov. šol v Trstu. Sprejem je bil prisrčen. Ob 10 uri je bila otvoritev dijaške razstave v »Městanski besedi«. Poleg velikega števila občinstva so se udeležili tudi župan praški dr. Srb, rektor češke univerze dr. Strouhal, prof. Jarnik, pesnik Vrchlicky i. t. d. Dalje se je udeležilo obilno število slov. gostov, med njimi zastopniki »Danice«, »Slovenije«, »Save«, »Zore«, »Zvonimir«, itd. Shod je otvoril fil. g. J. Pelc, ki je posebno pozdravil prof. Jarnika, zahvaljujoč se mu za njegove zasluge za češko dijaštvo, ki si jih je stekel posebno s tem, da se je ustanovila »Svazčeského studentstva«, in katerega delo je tudi to razstava. Nato je govoril g. prof. Jarnik, dr. Srb in rektor Strouhal. Opoldne je bil obed v restavraciji Oboudři. Tekom popoldneva so si gostje v spremstvu čeških akademikov ogledovali praške znamenitosti.

Popoldne je tudi priredila »Severo-češke jednote« predavanje, ki so se ga udeležili Slovenci in nekoliko Srbov in Hrvatov. — Zvečer pa se je vršila v velikanski dvorani v Žofinu umetniška akademija. Občudovali smo posebno skladbe Smetanove. Nastopil je akademski orkester, tehniški pevski zbor, akademski pevski zbor itd. Slovensko občinstvo bo posebno zanimal nastop gđne. Noemi, ki je gotovo še v dobrem spominu našemu občinstvu. Občinstvo jo je opetovano poklicalo na oder, naposled je zapela še brez spremljevanja slovensko pesem »Zora vstaja«, kar je bilo povod burnim ovacijam umetnici. Po dokončanem programu se je pa češko slovanske dijaštvo skupno zabavalo. Pevale so se češke, slovenske, hrvaške himne in narodne pesmi. Čutili smo se kakor med brati.

Danes pa se vrši v češkem »Narodnem domu« manifestacijski shod za slov. univerze in šole. Govoril je prof. Jarnik o »Započetku in okoliščinah zveze češko-slovanskega dijaštva«.

Sprejete so bile z velikim odobravanjem sledeče resolucije: »Mi češki akademiki s Češkega, Morave in Šlezije z zastopniki akademikov slovenskih, hrvaških, srbskih, moravskih, poljskih in ruskih, zbrani v kraljevem glavnem mestu Pragi, pri manifestacijskem zborovanju pod častnim predsedstvom prof. dr. J. Jarnika in ob mnogobrojni udeležbi svojih profesorjev zahtevamo:

1. Da bi vis. ces. kr. vlada ustanovila v Brnu, glavnem mestu Morave, češko vseučilišče, dokazano potrebo češkega izobraženstva, katero, črpajoč svojo izobrazbo na univerzi dunajski in praški, zlasti to poslednjo, preslabo valed nedostatnih prostorov, propolnjuje kot edino vseučilišče sedem milijonskega naroda;

2. Da bi vis. ces. kr. vlada odstranila občutno pomanjkanje rednih dotiranih profesorjev in primernih prostorov na češki univerzi v Pragi, da bi pomnožila ušiteljske moči in dala novo zgradbo praški tehniki, da bi izpopolnila tehniko v Brnu in izpopolnila vse kulturne zahteve češkega naroda;

3. Zahtevamo, da bi c. kr. visoka vlada ustanovila slovansko vseučilišče v Ljubljani in s tem zagotovila slovanskemu narodu individualni razvoj na narodnem temelju.

4. Da bi vlada ustanovila zadostno število slovanskih ljudskih, meščanskih in srednjih šol v vseh deželah, kjer prebivajo Slovenci, ter tako izpolnila prve slovanske kulturne zahteve in naredila konec dosedanemu narodnemu nasilju, ki izpodbija narodni razvoj.

5. Zahtevamo, da naj vis. c. kr. vlada prizna popolno reciprociteto vseučilišču v Zagrebu z vseučilišču v Pragi.

lišči naše državne polovice, in naj poskrbi, da ne bodo dijaki iz Bosne in Hercegovine prisiljeni s stipendijami in konviktii, da obiskujejo nemške visoke šole, ampak naj jih vlada podpira pri obiskovanju hrvaških visokih šol.

Studentsky almanach. O priliki vsedijaškega shoda v Pragi je izšel jako zanimiv „studentsky almanach“, obsežajoč povesti, črtice, pesmi, razprave, tikajoče se češkega dijaškega življenja, pri katerem so sodelovali najboljši pisatelji češki. Slovenskim dijakom, ki se uče češčine, ta almanah v roko priporočamo. Stane samo 1 K 30 v. vključno temu, da je zelo elegantno opremljen. Na roči se lahko v slovenskem akademskem društvu „Iliriji“ v Pragi, Karlove námesti 27—11.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. maja

Osebnosti. C. kr. okrajni komisar baron Lazarini v Krškem je pridržen okrajnemu glavarstvu v Kamniku; na nje govo mesto pride koncipist pri dež. vladi, dr. Fr. Vončina. — Začasno vpokojeni stotnik gospod Alojzij Velkavrh je s 1. junijem pridržen pešpolku štev. 27. — Poročil se je danes v Kamniku sodni pristav gospod Fr. Regally z gđ. Minko Kendra. — V soboto je bil na Dunaju gospod državni poslanec Fr. Povše izvoljen podpredsednikom kmetijskega oddelka v poljedelskem svetu.

Umrli je včeraj popoldne okoli pol treh g. kaplan Jakob Pokoren v Horjulu. Soboto zvečer je še spovedoval. Ne deljo zjutraj se je čutil slabotnega in ni mševal. Bil je previden s sv. zakramenti. Pokojnik je bil rojen leta 1859. v Skofji Loki ter v mašnika posvečen leta 1884. Kot kapelan je služboval v Catežu ob Savi, v Črnomlju, v Smledniku, kot župni upravitelj v Polšaniku, kot kaplan v Starem trgu pri Poljanah in v Horjulu. N. v m. p.

Umrli je v soboto popoldne ob 5. uri gospod Ivan Vrančič, višji oficijal južne železnice v Ljubljani. Smrt ga je zalotila v Sodražici, kjer je nekaj tednov bival na počitnicah. Pokojnik je svoj čas služboval tudi v Litiji in Postojni. Bil je mirna in dobra duša ter vrl narodnjak. Naj počiva v miru! — Dotično brzojavko smo prejeli prepozno za sobotno številko.

„Gorenjec“ piše v zadnji številki v soboto z dne 28. maja med drugim: „Za (vojaško) predlogo bodo glasovali krščan. socijalni in klerikalni delegati, med njimi seveda tudi dr. Šusteršič. Izmed slovanskih delegatov se bodo uprli nezaslišanim zahtevam edino le Čehi.“ — To je objavil „Gorenjec“ v soboto, dočim so naš in drugi razni listi že v četrtek 26. maja poročali, da je dr. Šusteršič v odseku s štirimi tovariši glasoval in govoril proti vojaški predlogi v celoti. V petek smo zopet na prvem mestu objavili dotična imena delegatov in vsebino dr. Šusteršičevega govora. Toda „Gorenjec“ ima menda kurjo slepoto ali pa zajema svoja poročila iz „Rdečega Prapora“. Sram jih bodi, take časnikarske hijene!

Proti nemškemu „Schulvereinu“ piše sobotni „Narod“: „Slovenci čutimo na svojem narodnem telesu skrajno nevarnost tega nemškega „Schulvereina“, okrog katerega je zbrano vse nemštvo iz Avstrije in Nemčije. Tako pišejo liberalci. A v dejanju so pa zvezani ravno z onimi Nemci, kateri zatirajo slovenstvo. Najboljše orodje za velenemške težnje je pri nas politična zveza Tavčar-Schwegel. Dokler obstoji ta zveza, je vse pisanje liberalcev le pesek v oči.

Vrtnarska razstava bo v Gorici otvorena sredi aprila prihodnjega leta. Pojasnila daje in priglase sprejema g. šolski svetnik Josip Culot v Gorici, Piazza Ginnastika 2.

Bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu uljudno naznanja p. n. občinstvu, naj blagovolji popreje vprašati glede vsprejema bolnikov, ker je bolnišnica prenapolnjena. Ponudenci dobivajo v vsakem slučaju zavetišče takoj.

Utopljenca so našli 28. t. m. v Savi nasproti trboveljski postaji. Videti je jako močan, oblečen je samo v spodnjo obleko, na glavi se pozna rana. Biti je moral že dalj časa v vodi, ker je koža že načeta. Ime je neznan.

Kje je ravnopravnost? Piše se nam: Razni uradi po deželi imajo še vedno ali samonemške napise, ali pa so slovenski

tako skriti, da jih ni mogoče zaslediti. In ta „lepa navada“ ni samo na Stajerskem, marveč tudi še na Kranjskem maršiku. Tako sem po opravih iskal poštni urad v Mengšu. Na deski moreš že od daleč čitati „Postamt“, vse drugo se težko ugane. V veži na vratih je samonemški napis. Tega v Mengšu paš ni treba.

Tat iz navade. 15letni Silvester Zajec, doma iz Dola pri Zalegu, se je že kot mal deček naučil krasti in je bil že večkrat kaznovan radi tatvine. Sedaj je zopet kot pastir ukradel svojemu gospodarju v St. Jurju pri Kranju, kjer je bil v službi, 60 kron in misli pobegniti. Izročili so ga okrajnemu sodišču v Kranju.

Svojo moč je hotel pokazati. Jože Sporar, doma iz Podtabora pri Kočevju, je kot prisiljenec bil na delu v Postojni. Popihal je je neki dan v krčmo tako, da ni nihče vedel in se ga napil. Ko je prišel zopet nazaj, je začel razgrajati in je prijel paznika za vrat ter ga začel obdelavati. Zoperstavil se je tudi potem orožnikom, ko so ga aretirali. Izročen je bil okrajnemu sodišču v Postojni.

Silovitež. Jože Stein, doma iz Luksemburga, je prišel pretečeni teden na Hrušico na Gorenjskem iskat dela. Ker je pa več pival in pa beračil okoli, kakor pa službe iskal, so ga zaprli. Neki dan je prišel tudi v neko hišo prosjačit. Ko je dobil od gospodarja nekaj krajcarjev, popade surovež tiste krajcarje in vrže gospodarju nazaj v obraz rekoč: „S tem ne bom obogatil“. Ko so potem javili orožništvu to stvar, je prišel orožnik po njega, a ta se mu zoperstavi in začne s strelom mahati po orožniku tako, da ga je moral orožnik v stegno vbosti z bodalom. A tudi to mu ni bilo dosti, in se še enkrat vrže na orožnika. Še le ko je bil drugič uboden, so ga mogli spraviti na varen kraj, kjer sedaj svojo jezo premišljuje. Zaprt je pri okrajnem sodišču v Kranjski gori.

Zaprl so v Ptuj bivšega pisarja pri g. dr. Štoru v Ljubljani, radi tatvine. Imenovani je v družbi dveh bivših pisarjev kradel po Ljubljani. Zadnje dva imenovana ptička so tudi že zaprli.

V Adlešičih so imeli sveti misijon od 15. do 22. maja. Vodili so ga jezuitje iz Ljubljane, gg. Jakob Verhovec, Janez Kunstelj in Janez Prištev. Svete zakramente je prejelo med svetim misijonom 1170 oseb.

Ogenj. Dne 26. t. mes. je posestniku Dimcu na Malem Korenu pri Raki požorelo gospodarsko poslopje; škoda je 5400 kron.

Zlobnost. V noči od četrta na petek je čuvaj Fr. Rabič na Dovjem našel telegrafski drog položen preko tira ter ga odstranil, da se ni zgodila nesreča.

Blagoslov temeljnega kamena nove cerkve v Cerkljah pri Krškem se je izvršil dne 26. maja. Staro župno cerkev, ki je bila premajhna in slaba, je bilo treba podreti. Na istem prostoru se sedaj že dviguje v zrak nov prostran božji hram. Načrt je napravil nadinženir Meric Kirchschlager, delo vodi stavbenik Valentin Scagnetti iz Vidma pri Krškem. Premilostni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je prišel v Cerklje že na predvečer slavnosti. Zjutraj ob osmih je pa šel spreved od župnišča na stavbišče, ki je bilo z maji, venci in zastavami okrašeno. Presv. g. knezoškof je spremljal blizu 30 duhovnikov redovnih in svetnih, iz domače škofije, pa tudi iz zelene Stajerske in bratske Hrvaške. Skoro vsi župljani so se udeležili te redke slovesnosti, mnogo ljudstva je pa prišlo tudi iz sosednih župnij. Presveti je stopil v škofovskem ornatu na prižnico in je vernikom v trideset urnem govoru pojasnjeval lepe obrede pri blagosloavljanju temeljnega kamena ter se zahvalil vernikom za darove in za navdušeno sodelovanje pri novi zgradbi. Po nagovoru se je izvršil pomenljivi obred in nato je presveti maševal na prostoru, kjer bo stal pozneje veliki oltar. Domače cerkvene pevke so pa z ubranim petjem poveličevale slovesnost.

Držijske volitve so bile razveljavljene 19. febr. Dopis okr. glavarstva z dne 24. marca mej drugim omenja, da „zoper razsodbo v smislu § 33. občn. vol. reda ni dopuščena pritožba po upravnih stopinjah.“ Dalje: „Z ozirom na to razsodbo ima županstvo volitve brez odloga znova razpisati in določeni dan pravočasno semkaj naznaniti, ker je nameravano k tej volitvi v obrambo postavnega postopanja odposlati enega uradnika.“ In vendar o volitvah ni ne duha, ne sluha! Res čudno in nerazumljivo! Tako se zna držati županskega stolca sam župan Hušnikar. Zakaj? Zato!

Ljubljanske novice.

Občni zbor okrajne bolniške blagajne ljubljanske — 4675 kron 73 v. deficita. Minolo je leto, odkar imajo v ljubljanski okrajni bol. blagajni socijalni demokratje večino. Akoravno se mora občni zbor vrstiti po pravilih meseca aprila, vendar ga na-

čelnik Breskvar ni hotel sklicati. Sele pozivu mestnega magistrata kot nadzorne oblasti se je uklonil ter sklical občni zbor, ki se je vršil včeraj popoldne ob 9. uri v „Puntigamski pivnici“. Vse je rado vedno pričakovalo obnega zbora, ker je znano, da so si gospodje sodrugi med seboj v lasih. Ta teden pa je baje sam načelnik Breskvar letal okrog sodrugov, češ, naj bodo mirni na odnem zboru. Uleležba je bila slaba. Imed delodajavcev je bil en sam delegat navzoč. Načelnik Breskvar ni družega povedal, kakor da se je hudoval na „Slovenca“, kateri piše, da je v blagajni „slaba wirtschafte“. Komaj je to izgovoril že je poročal blagajnik g. Pelan, da ima okraj. bol. blagajna ljubljanska preteklo leto 4675 kron 73 v. deficita. Ko so krščanski socijalci zapustili blagajno, znašal je rezervni zaklad 82.221 kron 24 vin, in sedaj v teku enega leta, kar jo in najo socijalni demokratje v rok. h. pa je padel rezervni zaklad na 77545 K 48 vin. Res lepa „wirtschafte“, kajne g. Breskvar? Vršila se je volitev, in sicer so bili izvoljeni od strani delojemalcev v nadzorni odbor gg. Zor, Praust, Brozovič in Tekavec. V razsodišče pa gg. Saver, Bajda, Menard, Križnar in Pitteri. Od strani delodajavcev ni bil nobeden izvoljen v nadzorni odbor, akoravno bi bil edini navzoči delegat lahko volil vse. A nastop soc. demokratov in pa deficit v blagajni je povod, da se delodajavci niso udeležili obnega zbora, s tem pa pokazali, koliko zaupajo delodajavci socijalnim demokratom. Ker sta med letom tudi dva upravna odbornika odložila svoj posel, bila sta v upravni odbor izvoljena gg. Klemenčič in Kordeš. — Pri raznoterostih razvila se je precej živahna debata o blagajniških pravilih. — Vsi govorniki so povdarjali, da ne gre, da bolnik podporo dobiva samo 20 tednov; treba je podporo podaljšati, oziroma blagajna mora pregledno izplačati in to tudi, ko že poteče 20 tednov. Sklenilo se je sklicati avgusta meseca izvanredni občni zbor, kateri bo imel nalogo preurediti pravila. S drugom gotovo ni znano, da so vse to že pred šestimi leti kršč. socijalci postužali; hoteli so zvišati polovično podporo vsaj še za nadaljnjih 10 tednov, a prenarejena pravila s prošnjo so romala od Poncija do Pilata in so se končno čez 1½ leta zopet vrnila upravni odboru z motivacijo, da vlada ne dovoli podpore na daljši čas raztegniti, dokler rezervni zaklad ne doseže postavno določene visokost. Nato je sledila zelo zanimiva debata o načelnikovi nerasaciji. Oglasil se je g. Kordeš, zbral skupaj svojo zgovornost, kričal, da je postal hripav, ter rotil navzoče delegate, naj glasujejo, da se dá načelniku Breskvarju 300 kron remuneracije. Magistratni svetnik g. Sešek pa je kot zastopnik nadzorne oblasti izjavil, da s to stvarjo ne bo nič; ako občni zbor sprejme Kordešev predlog, ga bo nadzorna oblast razveljavila. Pravila določajo, da mora upravni odbor brezplačno delovati, ravno tako načelnik. Kordeš je nato poskušal pregovoriti gosp. Seška, kako nujno da načelnik Breskvar potrebuje 300 kron. Breskvar pa se je na predsedniškem stolcu tovo spominjal besed gosp. Seška, katera je govoril, ko je Breskvar prevzel blagajno: „Nič plače!“ — A tudi eden navzočih socijalnih demokratov je ugovarjal, da bi se Breskvarju dala remuneracija. Breskvar pa je nato izjavil: „Alston, to je ganz natürlich, da ne morem zastoj delati.“ Predlog je bil sprejet. S tem so socijalni demokrati videtelji pokazali, da se jim gre v prvi vrsti samo za njihove žepce. Katerikoli izmed sodrugov misli, da je poklican biti voditelj, izkorišča svoje mesto, kamor ga posadi. Tembolj pa je zahteva Breskvarjeva predrzna, ko vendar računski zaključek izkazuje 4675 K 73 h deficita. V eni odborovih sej bolniške blagajne je upravni odbor soglasno sklenil, izplačati neki revni vdovi za njenega umrlega moža pogrebščino. Navzoči magistratni svetnik gospod Sešek je ugovarjal. Načelnik Breskvar pa je izjavil, da bo preje vprašal mestni magistrat. In res je vprašal in tudi ne izplačal. Radovedni smo, ako bo tudi sedaj vprašal mestni magistrat, ako si sme izplačati 300 kron. Po izjavi gospoda Seška smo prepričani, da tega mestni magistrat ne bo dovolil.

Občni zbor dijaške in ljudske kuhinje je bil v soboto dne 28. t. mes. jako dobro obiskan, zlasti dame so bile častno zastopane. Zasluzni načelnik društva g. Dreise je otvoril zborovanje in poročal o delovanju društva v preteklem letu. Spominjal se je med letom umrlih članov, dobrotnika dijaške in ljudske kuhinje g. msg. Stareta, in g. Jakoba Kavčiča, ki je volil društvu 60 kron; v znak sožalja so zborovalci vstali. Društvo je med letom po zaslugi načelnice gospe Kosove dobro delovalo. Prodalo se je leta 1903 132.182 porcij jedil, 24.841 kosov kruha in 9800 porcij jedil v vrednosti 1528.36 kron. Ubogim starcem je društvo dalo zastoj 1095 porcij jedil in ravno toliko kosov kruha v vrednosti

153.30 K. Ubogim dijakom je društvo razdelilo jedil v vrednosti 1528.36 kron zastoj. Zlasti velike važnosti je dejstvo, da so kljub veliki draginji v Ljubljani ostale cene iste, kakoršne so bile pred 27 leti ob ustanovitvi ljudske kuhinje, namreč: meso stane 8 h, prikuha 6 h, juha 6 in kos belega kruha 2 h. Da so cene ostale neizpremenjene, gre pač zahvala dobrotnikom društva in zlasti kranjski hranilnici, katera je dala cel čas društvu brezplačno na razpolago prostore. Jako laskavo omenja delovanje dam dobrotnic pod spretnim vodstvom načelnice g. Josipine Kosove. Iz poročila blagajnika g. dr. Josipa Stareta povzamemo, da je v preteklem letu imelo društvo 14.787.63 K dohodkov in 13.813.46 K stroškov. Društveno premoženje znaša 9194.17 K. Poročili sta se s pohvalo vzeli na znanje. V odbor so bile izvoljene sledeče dame: Načelnica: g. Josipina Kos, namestnica: g. Hedviga pl. Radice. Odbornice: gg. Jos. Grošelj, Ana Eržen, Uršula Podkrajšek in Jany Recher ter gospodje: Avgust Dreise, načelnik; vitez Matija pl. Zitterer, c in kr. stotnik v pokoju, načelnikov namestnik, dr. Josip Stare, blagajnik, pl. Peter Radice in Anton Keržič, profesor, ekonom. Odborniki so gg. dr. Ferdinand Čekal, kanonik, dr. Gregor Pečjak, profesor; dr. Ivan Svetina, profesor in Frančišek Žitnik, uradnik v pokoju. Pregledovalcem računov, sta gg.: Bradaška in Pretnar. Delovanje dijaške in ljudske kuhinje je vsega priporočila vredno. Ob sedanjih veliki draginji izvršuje tiho in mirno veliko karitativno delo: za nizko ceno kakor pred 27 leti daje zlasti dijakom in revnejšim slojem ljubljanskega prebivalstva dobro in okusno jed. Ker zlasti podražanje mesa zelo vpliva tudi na delovanje ljudske kuhinje, zato prosimo usmiljena srca, naj izdatno podpirajo ljudsko kuhinjo, ki je že toliko dobrim dijakom omogočila, da so prišli do boljšega kruha!

Na Rakovniku bode, kakor smo že poročali, v četrtek zvečer ob 6 uri slovesno položen in blagoslovljen temeljni kamen. Tem povodom pride v sredo iz Turina gen. rektor salezijanski, don Rua, naslednik Boscov v Ljubljano, kjer ga na kolodvoru sprejme odbor salezijanskih odbornikov pod vodstvom g. dr. Janežiča. V četrtek ob pol 12. uri se mu pokloni odbor salezijanskih sotrudič pod vodstvom komtese Auersperg.

Odlikovanje. Včeraj zjutraj ob 9. uri je bil v okrašen čakanici na juž. kolodvoru slovesno odlikovan s srebrnim križcem za zasluge kovaški mojster g. I. Možina, ki je že 50 let v službi južne železnice. Govoril so inspektor Posch iz Trsta, slavljencec in postaje načelnik g. Guttmann.

Zadruha gostilničarjev, kavarnarjev itd.

v Ljubljani priredi v torek, dne 31. t. mes. svoj redni sestanek ob 3. uri popoldne v gostilni g. Beliča (6) na Dunajski cesti. Ker je dnevni red zelo važen, je želeli mnogobrojne udeležbe.

Umrli so v Ljubljani: V otroški bolnici:

Jožefa Pelnauer, rudkopova hči,

4½ leta. V bolnici: Gregor Leskovec,

gostač, 87 let. Anoton Jančar,

mlinar, 60 let.

* Nevaren tat aretovan. V zadnjem času je mestna policija opravljala svojo službo z nekako neumnostjo, kajti dolgo se že ne pominj, da bi se bilo zgodilo v tako kratkem času toliko tatvin in vlovov. Vse to pa policije ni spravilo iz ravnotežja. Vršila je intenzivne poizvedbe ter z veliko pazljivostjo opazovala osebe, ki so hodile ponoči in podnevi po mestu. Marsikateri, tujemu imetju nevarni osebi je pretipala žep, toda pravega uspeha le ni bilo. Posrečilo se ji je pa dobiti storilca v včerajšnji noči v rest. Na Marijinem trgu sta opravljala svojo službo mestni policijski nadstražnik Alojzij Stanovec in stražnik Karol Berghauser. Po eni uri prikoraka po Sv. Petra cesti človek, kateri se jima je zdel zelo sumljiv. Ustavila sta ga in vprašala, od kod da pride. »Iz kavarnе Puac«, je bil njegov kratki odgovor. Ker stražnikom to ni zadostovalo, hotela sta imeti še kako zagotovilo, kdo da je. Pri tem pogovoru se je nadstražnik Stanovec zadel z roko njegovega suknjiča, v katerem je zaroljalo železje. — Odpoljela sta ga takoj na stražnico, kjer je bil telesno preiskan. — Policija je našla pri njem dleto, več vitrihov, nekaj denarja in nekatere stvari od vloma pri Blazniku in Bahuveu. Ta dva vloma in vlov v kolodvorsko trafizo tat priznava, druge vlome pa še taj. Tat je ključarski pomočnik Josip Faltin, rojen 1876. leta v Bukareštu v Rumuniji in je v Karansebes na Ogrskem pristojni. Presedel je že triletno ječo zaradi hudodelstva vloma. Zadnji čas je bil Faltin v službi pri ključarskem mojstru O... v Rebrji. Da je bil tat zelo prebrisan in previden, se dá sklopiti že iz tega, ker je pred kratkim vzel od svojega mojstra predujem in je tudi kupil obleko, katera bi bil plačeval na obroke in si tako odlašal ves sum od sebe. Preiskava boče dognala, ako ima Faltin še druge tatvine in

vlome na vesti. Trgovci se pa opozarjajo, naj ne puščajo denarja brez noč po predalih.

*** Tatvine.** Sinoči je zvalil neki mlad človek Antona Lusteka, krovnca pri D. Marji v Polju, da sta šla v Linhartove ulice za Peterjevo barako v travo spat. Med spanjem mu je vzel iz žepa srebrno uro vredno 8 kron. in denarnico z vsebino 12 kron, ter jo popihal. — Karolu Prepeluhu, trgovskemu vajencu pri Golobu, je dne 25. t. m. neznan tat ukradel iz njegove sobe na Zaloški cesti št. 15 rumene čevlje, vredne 10 kron. — V noči od 28. na 29. t. m. se je priklatil neznan tat na dvorišče gostilne pri »Novem svetu« v hlev, kjer je vzel hlapcu Ivanu Veharju kovček, ki ga je potem na dvorišču razbil. Tat je pokradel vse, kar je bilo v kovčku, in pobegnul.

*** Izseljevanje.** V soboto se je odpeljalo z južnega kolodvorja 5 Slovencev v Ameriko, iz Amerike se jih je pripeljalo 7. Včeraj se je odpeljalo v Ameriko 6 Hrvatov, iz Amerike jih je prišlo 29, in sicer 10 Slovencev in 19 Hrvatov.

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Helena Zaman je svoje male tri otroke pustila same doma. Starejši France je šel v šolo, pustil triletnega Jožka in enoletno Miciko tudi sama doma. Igral se je fantiček z užigalicami; te so se unele in ožgale malo Miciko. Začela je obleka goreti, unelo se je tudi drugo. Bila je največja nevarnost, da se užge tudi poslopje. K sreči pride rešitelj v osebi dinnarja Janeza Zagarja. Ta je videl dim v hiši, odprl vrata in dasi ga je puh privrtil nazaj, šel drugič v sobo, prinesel otroka na plan, ga z vodo polil in ogenj v izbi pogasil. Deklica je umrla za opeklinami že čez 6 ur. Mati jokaje pripoveduje, da jo je ljubezen do otrok gnala od doma. Sia je otročjem služil kruha in moke za močnik opoldan. Državni pravdnik sam predlaga milostno sodbo, zato pa jo je sodni dvor obsodil samo na 7 dni zapora. — Obravnava proti Alojziju Struna se je na predlog državnega pravdnika, dasi je trajala celo uro, preložila. Ta je tožen raznih tatvin v Buličih. A ustrajno tajni in se sklicuje na to, da ni kradel, marveč kupil ali zaslužil obleko. — Andrej Gregorič iz Podklanca pri Sedražici, Janez Zalec v Zapulji pri Črnomlju, France Bale pri Sv. Vrhu, fara Trebelno in Ivan Pavlakovič pri Vinici popihali so jo v Ameriko, ne da bi zadostili vojaškim dolžnostim. Dobili so po 7 dni strogega zapora z enim postom in denarno globo po 10 kron.

Izpred deželnega sodišča.

V propad se zvrnil. Blizu gostilne Janeza Stareta v Boh. Srednjivasi se deli od glavne ceste na levo postranska pot, imenovana »Kranjčani«. Na desni strani te poti je strmina, a na levi zeva prepad, po katerem teče potok Bistrica. Ta pot je zlasti ponoči zelo nevarna, ker se je zaradi malo marnosti poprava potrebne ograje opustila. In tu je v noči 28. decembra min. leta ponesrečil Simen Zmitek, ko se je vračal malo vinjen iz Staretove gostilne domu. Padel je v prepad in drugo jutro so ga našli zmrzlega poleg potokove struge. Kakor se je mislilo, imela sta dolžnost, to ograjo vzdrževati posestnik Janez Lesar in njegova žena Lucija, zaradit tega se je dvignila proti njima tudi obtožba zaradi pregreška zoper varnost življenja. Ker je pa župan pri obravnavi potrdil, da je bilo to storiti dolžnost cele občine, moralo ju je sodišče oprestiti. — Draga skrb. Stefan Homan, posestnik na Suhi, je mislil, da je škofjeloško sodišče bilo krivo, da je posestnika Marjeta Kokalj zgubila gozdni parceli. Napravil je pritožbo na c. kr. nadsodišče v Gradec ter podpi al Marjeto Kokalj. Kakor se je kasneje doglalo, se je Homan motil; doglalo se je tudi, da Marija Kokalj in njena nečakinja Marija Langerholz te pritožbe nista naročili in tudi ne vedeli o nji. Ko se je pa proti njemu uvedla preiskava, jel se je bati in je prišel takoj drugi dan po svojem zaslšanju v Ljubljano k Mariji Langerholz ter ji prigovarjal, naj govori kakor on. Obsojen je bil na pol leta ječe.

Književnost in umetnost.

*** Die religiöse Gefahr.** Pod tem na slovom je izdal P. A. M. Weiss, znani apologet, knjigo, ki je jako časa primerna in poučna. P. Weiss se obrača proti »katoliški moderni« v onem smislu, kakor jo zastopajo med Francozi Loisy, med Nemci Müller, Schell, Kraus, Ehrhard i. dr. »Correspondenzblatt« se je sicer ostro in strastno obrnil proti temu episu, a po krivici. Kdor knjigo pazno prebere, najde v njej mnogo dobrih in koristnih misli.

*** Popis publikacija Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti 1867.—1903.** je ravnokar dotiskan. Na za-

htevanje ga pošlje franko knjižara Jugoslovenske akademije (Dioničke tiskare — Guro Trpinac) v Zagrebu. Iliza, 6

*** Iz Novega mesta** se nam piše: V naši veličastni kapiteljski cerkvi je postavil nove orglje A. Majer, Feldkirch na Predarelskem, ki imajo 22 pojoših spremenov na dveh manualih. Zistem je: Sapnica na stožke v zvezi s cevno trakturo, zveza med obema »relais« z membrano. Omara stara, sicer je vse novo.

Dne 17. maja je od preč. knežoškofijstva poslani kolavdator preiskal orglje in se podrobno in jako laskavo izrazil o njih. — Zvečer je bila velika muzikalna produkcija. G. Hladnik je samostojno igral štiri komade na orgljah in pokazal lepoto orgelj, ki so za cerkev dovolj močne, a se bolj ko z močjo odlikujejo po precejšnji množini nežnih spremenov, ki se ločijo med seboj po raznem prekrasnem značaju. Čudili smo se rezočim spremenom: Gamba, Salicional, Violina, očarala nas je labijalna Oboe, ktera deloma presega ono z jezički. Flavte so jedrnat in mile obenem, vse zdravo, živo, duhovito, basi lepi, okrogli, vglasba naravnost brilantna. G. Hladnik je tako spreten orgljavač, zlasti glede pedala, da mu bo menda težko najti tekmeča. Bachov preludij je igral z nedosegljivo bravuro. Seveda tehnika je le ena stran, treba tudi razuma. Kazal ga je mož, ker je pri vseh točkah zelo primerno registriral. Zbor je izvajal tri točke, štel je 70 glasov. Največ vtisa je naredil koral: Adoro Te. Iz Riharjeve, recte Potočnikove pesmi je Hladnik naredil, kar se dá narediti. — Psalm je Dvořakov duh, ritem ne prija religiozni skladbi, sicer pa je skladba gotovo najbolj duhovita izmed Hladnikovih. Lepo se je odlikoval osmošolec — baritonist Jakob Venta. Je li bil vsprejel dobro izbran, o tem je vladalo različno mnenje. Vdeležba je bila obilna, vedenje v cerkvi vzgledno. Reči se mora, da se take cerkvene produkcije srečna misel, lepo kulturno delo. Srečen, kdor zadene pravega mojstra! To srečo je imel mil. g. proš. dr. Elbert, ki je velikodušno pospeševal stavbo in produkcijo.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Telefon med Budimpešto in Belgradom. Ker so imela pogajanja med srbsko in ogrsko vlado uspeh, bode v kratkem času otvorena telefonska proga med Budimpešto in Belgradom. — Sest socialno demokratskih voditeljev je zaprla policija v Budimpešti, ker so povzročili napad na peka Kapolnaya, ki je delal za časa stavke. — Zvonik se je podrl v St. Martinu pri Oedenburgu. — Oblak se je utrgal v nekarski dolini na Nemškem in povzročil veliko povodenj. Na več krajih je stala voda en meter visoko. Žetev je deloma uničena. Promet na železnicah je ustavljen.

O desu: Na pošti je neznanec oddal pismo na niko banko v Berlinu in se oddaljil. Ko je poštni uradnik pečatil pošiljatev, se pismo razletel in uradnik je bil rimen na roki. — Mavriški ropar Raisuli, ki je s silo odpeljal Američana Perd carisa in Angleža Varleya blizu Tanagera, zahteva: Anglija in Amerika mu morata zagotoviti, da ne bode kaznovan, da sultan umakne čete iz Tanagera, da mu guvernerja v Tanageru in Fezu izplačata odkupnino. Predsednik Roosevelt in tajnik Hay sta odklonila te pretrane zahteve. Ameriško brodovje v evropskem morju je dobilo povelje, da se zbere pred Tanagerom.

122letni veteran. Glasom poročil iz Moskve, živi tam neki upokojen stražmeštar huzarjev telesne straže po imenu Andrej Schmidt, ki je bil rojen 1. 1782 in je torej sedaj star 122 let. Spominja se še dobro carinje Katarine II. in 1. 1812. se je bojeval pod Savarom. 122 letnemu veteranu služijo še vsi čuti. Povodom zadnjega potovanja je bil vsprejet od carja, ki mu je podaril 500 rubljev.

Žrtve vojske. Neki francoski pisatelj je priobčil o tem predmetu zanimive podatke, zlasti glede velikih vojen v minolem stoletju. V vojnah za časa francoskega cesarja Napoleona I. je poginilo do 5 milijonov ljudi. V krimski vojni 1854—1855 I. jih je padlo 785.000. V Italiji je zahtevala vojna leta 1859. 63.000 žrtev. V boju leta 1866. med Avstrijo in Nemčijo jih je padlo 46.000. Vojna mej severnimi in južnimi državami ameriškiimi leta 1863—1864 je zahtevala 950 tisoč žrtev. Potem prihajajo žrtve rusko-turške vojne iz leta 1877—1878. Seštejemoli vse žrtve na bojnem polju samo v prošlem stoletju v Evropi in Ameriki, kaže se nam ogromno število približno dvajset milijonov ljudi. Povprek je v vsakem stoletju poginilo v vojni 18 do 20 milijonov ljudi. Kolikor se da preračunati, je izgubilo doslej življenje v vojnah do 1400 milijonov ljudi, to je skoro toliko, kolikor je vsega prebivalstva na zemlji. Človeštvo je med seboj v večnem boju in malo pomišlja, zakaj se pobija in uničuje?

Tudi pri nas bi v nekaterih krajih morda pomagalo. Dne 13. julija minolega leta v vasi Škoren v vzhodni Prusiji več staršev ni pustilo svojih otrok v šolo, ker ni bila šoleka soba deset dni pomteta in ker ni bilo tudi nič vode za učenje. Tej renitenci je sledila kazen, a ko so se starši pritožili na višjo instanco, so bili vsi opravičeni.

Ljudje, ki prežvekujejo. Polkovni zdravnik dr. Preszuch poroča v zadnji številki lista »Wiener Med. Wochenschrift«, da je našel dva človeka, ki prežvekujejo. Hrana se vrne po kratkem času iz želodca v usta, kjer jo dobro prežvečeta, nakar jo prebavita. Eden izmed teh je kmečki sin, ki prežvekuje že devet let. Pravi, da pri tem nič ne trpi. Kaj je vzrok prežvekovanju, o tem so misli zdravnikov različne.

Racionalna hrana. Dognano je, da smo pri živianju jedi in pijače preveč brezbržni ter uživamo, kar nam diši in nam je na razpolago; mnogo tozadevnih obolenj gre vsled tega na naš račun. Naravno je torej, da moramo skrbeti za redno prebavo, in to dosežemo le z redno vporabo priznane izbornega Natalija-vrelca, ki si je pridobil v zdravniških krogih velikaves, ki temelji na vedno se množecih sijajnih uspehih pri zdravljenju trganja, revmatizma, bolezn na ledvicah in mehurju ter v želodcu in črevesih. Natalija vrec ima izborn okus, pospešuje tek, ureja prebavo, izločuje kisle solnine in je torej dietetiška pijača velikega pomena, ki v polni meri zasluži svoj sloves.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:

Za pogorelce v Hinjah: Gospod Gregor Jakelj, župnik v St. Jakobu ob Savi, 5 K. — Kuracijski urad na Gočah 5 K.

Za pogorelce v Smihelu pri Hrenovicah: Magr. Anton Zupančič, bogoslovni profesor, 20 K. — Gosp. Mihael Saje, župnik v Stangi, 5 K. — Gosp. Anton Notar, ekspozit, Plavje, 5 K.

Za pogorelce v Spodnji Pristavi: G. Gregor Jakelj, župnik v St. Jakobu ob Savi, 3 K. — Kuracijski urad na Gočah 3 K. Bog plačaj!

Za pogorelce v Smihelu so dalje poslali župnemu uradu v Hrenovicah: župni urad Unec 26 K, župni urad Ndanje selo 25 K 71 v, župni urad Dražgoše 7 K, župni urad Lesce 18 K, župni urad Škocijan 20 K, župni urad St. Jošt 12 K, župni urad Polica 8 K, R. Silvester, Vipava, 2 K, S. Premrl, kaplan na Vrhniki, 5 K, K. Lenassi, kurat v Ndanjem selu 20 K, M. Smid v Selcih 10 K, Neimenovan v Kranju 10 K, uredništvo »Slovenca« 40 K, L. Kristof, župnik v p., Hrastje, 10 K, Jan. Karlin, župnik v Smledniku 100 K, Fr. Urbančič v Knežaku zavoj obleke; J. Fatur, župan na Rakeku, zavoj obleke; F. Lenger, trgovec v Zireh, zavoj obleke; J. C. Mayer, trgovec v Ljubljani, obleke; Ivana Svirgelj na Kožljeku 11 mernikov krompirja in obleke; Josipina Tollazi v Logatcu tri vreče krompirja, vrečo bele moke, vrečo fižola in zavoj obleke.

Za pogorelce na Pristavi so dalje darovali: župni urad Toplice 40 K, župni urad Dražgoše 5 K, župni urad Stopiče 60 K, neimenovan č. gosp. 10 K, župni urad Brusnice 22 K, župni urad Vavtvas 25-20 K, č. gospod župnik Saje 5 K, gospod državni poslanec Viljem Pfeifer 30 K, župni urad Kamnik 10 K, župni urad Predvor 10 K. Bog povrni blagim dobrotnikom in obudi novih.

Župni urad Podgradom. Družbi sv. Cirila in Metoda so od 3. do 17. maja 1904. leta poslali prispevke p. n. gg. in društva: Upravištvu »Slov. Naroda« K 93-18, upravništvo »Slovenca« K 87-60; podružnice: ženska v Ajdovščini K 6-60, v Polzeli K 80-60, v Trbovljah 97 K; posojilnice: hranilnica in posojilnica v Metliki 20 K, Kmečka posojilnica v Ljubljani 100 K, posojilnica v Slatini 100 K; Fran Perko iz Novega mesta kot preostanek zbirke novomeških trgovcev za venec na krato cesarskega svetnika Adolfa Pauserja K 12-50, Fran Zagar iz Markovca 16 K, Fran Gartner z Vranskega 20 K, Ivan Valenčič v Trnovem 10 K, neimenovani dobrotniki iz Smarja pri Jelsah in okraja podarili kot prvo polovico nepričakovanega dohodka 84 K, Františka Levičnik v Ljubljani 5 K, prvo delavsko konsumno društvo na Jesenicah 25 K, slavna mestna občina ljubljanska prvi obrok letne podpore 500 K; za »Koledar« in vsled oklica K 11-60.

Vsem darovalcem najprisrčnejša zahvala!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Maribor. Pri blagoslovljenju zastave slov. katol. izobraževalnega društva v Studencah pri Mariboru navzočih častno število bratskih društev s petimi zastavami. Slovenski delavci so pokazali, da korakajo na čelu narodnega probujenja v slovenski okolici. Kljub dežju se je razvila navdušena ljudska veselica. Več jutri.

Japonsko-ruska vojska.

Tokio, 29. maja. Takajšnji list je bil od vlade suspendiran, ker je pisal, da drugega notranjega državnega posojila japonsko ljudstvo ne more plačati in ga tudi ne bo.

Tokio, 30. maja. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« piše: General Oku poroča: Napad smo začeli 25. maja o polnoči vkljub največji temi. Dne 26. maja smo napadli Čadan. Jelo nam je že primanjkovati streliva. Ta hip je pa prišlo japonsko brodovje, ki nam je takoj pomagalo streljati. Četrta divizija je z vso napadla levo rusko krilo in je doseglo višino hriba. Prva divizija se je borila z Rusi v prekopi. Bojevali so se mož proti možu. Naši so poglali Ruse v beg.

Petrograd, 30. maja. Iz Harbina se poroča, da so Japonci pri napadu na Kinčou imeli 40.000 mož. Dne 24. maja so imeli že čez 10.000 mrtvih in ranjenih in so prosili za primirje, da pokopljejo mrtlice in odneso ranjence. Dne 25. maja so ponovili napad z vso silo in štirikrat naskočili Kinčou. Japonске izgube morajo biti ogromne. Ta teden se pričakujejo velike in krvave bitke.

Berlin, 30. maja. Iz Petrograda se poroča, da je car predsedoval ministrskemu posvetovanju, pri katerem se je predlagalo, da se odpošlje na bojišče varšavski grenadirski voj in poljska konjeniška divizija. Car je toplo govoril za to. A ustavil se je vojni minister ter trdil, da nemški izrazi simpatij nikakor še ne opravičujejo, da bi se taka vojna moč vzela od državne meje. Zahtevali bodo od Nemčije pismenih mirovni zagotovil.

Petrograd, 30. maja. Iz Liaojana se poroča: Prošle dni je bilo nekaj manjših bojev med kozaki in japonskimi dragonci. Rusi so se bojevali z uspehom in so Japonce na več krajih z izgubami vrgli nazaj. Ruske izgube niso velike.

Petrograd, 30. maja. Prebivalstvo je sprejelo še precej mirno novico, da je padel Kinčou. Rusko časopisje trdi, da ta pozicija ni imela itak strateškega pomena, ker je Rusi tudi niso posebno utrdili. Saj je lega taka, da je bilo pričakovati tudi napada z morske strani.

Pariz, 30. maja. (Kor. ur.) »Journal« poroča, da se Kuropatkinov oddelek bliža kar najhitreje Japoncem in je že 60 vrst pred Kinčou. Baltičko brodovje gre v dveh oddelkih na bojišče. Prvi oddelek, obstoječ iz 4 ladij, odplove 24. junija.

Dunaj, 29. maja. Včeraj je v trgovskem ministertvu posebna komisija sklenila predlagati za stavkajoče zidarje 3 K 80 h dnevne plače, drugi delavci obdržijo sedanje plače. Za leto 1905. so delodajalci obljubili po 4 krone.

Dunaj, 30. maja. V avstrijski delegaciji so danes izjavili češki delegatje, da glasujejo proti vojaški predlogi, ne iz nasprotstva proti armadi, ampak iz političnih razlogov.

Lvov, 29. maja. Dež. odbornik in bivši drž. poslanec Tadej Romanowicz, vodja poljske demokratske stranke, je danes nenadoma umrl.

Carigrad, 29. maja. Kemal paša ni bil zaprt zaradi zarote proti sultanu, marveč zaradi nekega dogodka v družini; skora gotovo bode pregnan. — Abesinski general Mechechia in škof Fakado sta sultanu prinesla darila od Nguša.

Petrograd, 29. maja. Ogenj je v neki zastavljalnici napravil 1½ milijona škode.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji srčni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetereci	Nebe	Podoba v 14 urah
28. 9. zveč.	736-5	19-5	sl. sever	sk. obl.		5-4
29. 7. jut.	736-5	16-9	sl. svzh.	del. obl.		
2. popol.	734-9	21-0	sl. jvzh.	obl.		
3. 9. zveč.	735-5	16-1	sl. svzh.	del. jasno.		0-9
7. jut.	736-8	15-0	"	del. obl.		
2. popol.	736-5	26-2	sr. svzh.	sk. obl.		

Srednja temperatura sobote 20-3°, norm. 15-6°.
Srednja temperatura nedelje 18-0°, normale 15-7°.

950 1-1

Minka Vrančič roj. Lušin n-
znanja v svojem in v imenu svojih
otrok: **Mirkota, Jankota, Cirila,**
Metoda, Vladkota in Štanka ter
vseh drugih sorodnikov prežalostno vest,
da je njen iskreno ljubljeni soprog, ozi-
roma brat, svak in stric, gospod

Ivan Vrančič

nadoficijal c. kr. priv. južne železnice
danes, dne 28. maja ob 5. uri popoldne,
po daljši bolezni, previden s sv. zakra-
mentni za umirajoče v 59. letu starosti
mimo v Gospodu zaspal.

Pogreb bo dne 30. maja, ob pol
peti uri popoldne v Sodražici.

Nepozabnega rajnega priporočamo
v molitev in blag spomin.

Mesto posebnega oznanila.
Sodražica, 28. maja 1904.

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prena-
šajo bolezen od bolnikov in mrličev, od iz-
metkov in mrhovine, trpinčijo človeka in
živino. 949 1

Nastavite povsod ameriansko nastavo
za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh).
Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:
EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Odda se služba organista in cerkvenika

na Breznici, p. Žirovnica (Gorenjsko).
Primerna plača v denarju, prosto stanovanje
in vrt za zelenjad. Nastop službe po dogovoru.

Župni urad na Breznici,
p. Žirovnica. 946 4-2

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po
poskušajah z različnimi
zdravili sem začel leta
1896. rabiti Vašo

tinkture za želodec,

ki mi je vedno prav
dobro služila kot učin-
kujoče zdravilo, pa ne
le meni, ampak tudi
raznim boleham osebam, katerim sem jo po-
daril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur,
ki trpi na želodčni bolezni. 790 50-4

Friderik Repolusk,

župnik v Št. Vidu nad Valdekom, p. Miesling,
16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „**Železno vino**“ se mi je pri
mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini,
kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav
posebno je bil njega učinek očividni pri slabo-
krvnih, pri osebah oslabiljenih prebavi in ne-
rednem krvotoku ter podobnih defektih. Zato
morem Vaše res izborni železno vino iz
lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih
slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,

župnik pri Bel. cerkvi, p. Št. Jernj, Dolensko
1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje
odlikovani lekarnar **G. PICCOLI**, Ljubljana
lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni
založnik Njilove Svetosti papeža.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša trdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje,
zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vo-
sove.

Emajlne prevlake, pristne, v
posodakah po 1/4, 1/2, 1 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pōde.
Edino trpežno in najlepše mazilo za
trde in mehke pōde.

Voščila, štedilnega, brezbarv-
nega in barvastega za pōde; najce-
nejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsako-
vrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega
lesa in pohištva. 288 50-30

Oljnatih barv, priznane najboljše.
Oljnatih barv v tubah, g. dr.
Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja,
pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega,
zajamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljše.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste-
nih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832. **Adolf Hauptmann** Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Naprodaj je v Št. Vidu nad Ljubljano največja jednonadstropna hiša

št. 51 „pri Kraljiči“

ob državni cesti, pet minut od kolodvora z gospodarskimi poslopji, lede-
nico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je stara gostilna), travnikom itd.

Ponudbe in vprašanja sprejema **K. Meglič**, Ljubljana, Rimska cesta št. 20;
ustmene informacije se dobe istotam vsak dan od 12. do 2 ure popoldan. 813 28-18

Kdor hoče s slastjo jesti in dobro
prebavljati, **„Florian“!**

naj vžije požirek
rastlinske grenčice

Odlikovana na mednarodni razstavi za živila
in zdravstvo v Parizu z zlato svetinjo in
diplomom. 868 (11)

Rastlinska destilacija „Florian“
v Ljubljani. **Poskusite!**

Išče se za Notranjsko ne premlada

kuharica

večša v kuhinjski stroki in likanju
ter ena 923 4-4

deklica kot varhinja

k dvema otrokoma.

Hiša dobra in krščanska. — Službo je na-
stopiti takoj ali s prvim junijem.

Plača po dogovoru.

Ponudbe pod **I. V.** na upravništvo tega lista.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

23 104-44

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske
posojilnice znaša **K 4.948.796-27.**

Stanje hran. vlog **K 4.703.762-02.** Denarni promet **K 20.246-712-13.** Stanje rez. zaklada **K 77.979-34.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Pijte

Klauerjev

„Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

544 150-26

„SLOVENEČ“ se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih
tobakarnah ozir. trgovinah:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10.
Blasnik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred škofijo 12.
Cesnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.
Doleno Helena, Južni kolodvor.
Elisner Marija, Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
Kano Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan, Resljeva cesta 24.
Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4.
Omejo Terezija, Karlovska cesta 32.
Pihler Ivana, Kongresn. trg 3.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant., Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., Mestni trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Velkavrh Marija, Sv. Jakoba trg.
Veseli Andrej, Prešernove ulice 20.
Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Bohinjska Bistrica:

Mio Grobete, trgovec.

Celovec:

Josip Sowa, prodaja časnikov.

Cerknica:

Ivan Lavrič, (konsumno društvo).

Gorica:

Jos. Schwarz, Šol. ulice 2.

Hrušica pri Jesenicah:

Katarina Krivc.

Idrija:

Valent. Treven, trg., 102.

Javornik:

Štefan Podpac, trgovec.

Jesence:

Alojzija Ahčin.

Kamnik:

Fran Subelj, trg., 39.

Kranj:

Karol Florian, knjigotržec.

Leskovec pri Krškem:

Franc Starec, trgovec.

Logatec:

Maks Japelj, trgovec.

Novomesto:

J. Krajec nael, knjigotržnica.

Postojna:

Helena Orešek, trg. 76.

Radovljica:

Oton Homan, trgovec.

Ribnica:

I. J. Vendelin Starec, trgovec,

Spod. Šiška:

Maks Lavrenčič, trgovec 3.

Škofjaloka:

Janez Potočnik.

Št. Peter:

Fran Novak.

Trst:

Antonija vd. Kramar, Rojan št. 8.
Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma 1.

Zidan most:

Mary Peterman, kolodvor.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — **Promose** za vsako krehanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosede kolikor
je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 335